Muistio

Yrityslainsäädäntö
Hannu Ylänen

15.9.2026

Eduskunnan talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

HE 96/2026 vp – Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kirjanpitolain, kaupparekisterilain 11 §:n ja tilintarkastuslain muuttamisesta.

Yleistä

EK kiittää talousvaliokuntaa mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa. Hallituksen esityksellä pannaan täytäntöön EU:n digitaalista tilinpäätösraportointia koskevat velvoitteet. Samalla tilinpäätösraportointi siirtyy rakenteiseen ja koneellisesti luettavaan digitaaliseen muotoon. Tavoitteena on parantaa yritystiedon saatavuutta ja hyödynnettävyyttä sekä edistää yritysten ja viranomaisten välisten tiedonvaihtoprosessien digitalisoitumista.

Huomiot hallituksen esityksen sisällöstä

Digitaalinen tilinpäätös on luonnollinen osa yritysten ja viranomaisten toimintojen digitalisoitumista. Se parantaa yritystiedon laatua, vertailtavuutta ja hyödynnettävyyttä sekä tukee EU:n tavoitetta yritystietojen sähköisestä käsittelystä. Samalla se luo edellytyksiä hallinnollisen työn vähentämiselle pitkällä aikavälillä. Pidämme myönteisenä sitä, että esitystä on lausuntokierroksen jälkeen parannettu useilta osin.

Erityisesti on tervetullutta, että:

- maksuton muunninpalvelu on laajennettu kaikkiin kirjanpitolain mukaisiin mikro- ja pienyrityksiin;
- käyttöönottoa on porrastettu yritysten valmiudet huomioon ottaen;
- sähköistä allekirjoittamista koskevista erityissäännöksistä on luovuttu;
- sivuliikkeitä koskevaa päällekkäistä raportointia on vähennetty ETA-alueella toimivien yritysten osalta.

Nämä muutokset vastaavat hyvin lausuntokierroksella esitettyihin huomioihin ja ovat parantaneet esitystä olennaisesti. EK ei näe tässä vaiheessa tarvetta merkittäville muutoksille esityksen perusratkaisuihin. Tärkeintä on nyt huolehtia onnistuneesta toimeenpanosta.

Yritysten näkökulmasta ratkaisevaa on muun muassa, että tekniset määritykset valmistuvat ajoissa, ohjelmistotoimittajilla on riittävästi aikaa toteuttaa muutokset, Patentti- ja rekisterihallituksen palvelut toimivat luotettavasti ja että yrityksille ja tilitoimistoille tarjotaan selkeää ohjeistusta. Lainsäädännön tavoitteet toteutuvat vain, jos käytännön toteutus onnistuu.

Lopuksi

EK pitää esitystä kannatettavana ja katsoo sen kehittyneen lausuntokierroksen jälkeen selvästi oikeaan suuntaan. EK pitää tärkeänä, että sääntely säilyy teknologianeutraalina. Tekoälyn ja tiedon automaattisen käsittelyn nopea kehitys voi tulevaisuudessa vähentää yksityiskohtaisten teknisten merkintöjen merkitystä, minkä vuoksi järjestelmän on voitava kehittyä ilman jatkuvia lakimuutoksia.